

សហភាពអឺរ៉ុប ចាប់ផ្តើមនីតិវិធីព្យួរការអនុគ្រោះពន្ធរបណ្តោះអាសន្ន

អ្នកស្រី ហ្វេដេរីកា មូហ្គេរីនី (Federica Mogherini) តំណាងជាន់ខ្ពស់នៃសហភាពអឺរ៉ុប ផ្នែកកិច្ចការបរទេស និង គោលនយោបាយសន្តិសុខ និង ជាអនុប្រធានស្នងការអឺរ៉ុប ជួបជាមួយលោក ហ៊ិន ឆែន (រូបឃើញខ្លាំង) នៅទីក្រុងប៊្រុចសែល ប្រទេសប៊ែលហ្ស៊ិក កាលពីថ្ងៃទី ១៤ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៨។ Photo Courtesy of the EU Audio Visual Services

ម្តង ណារ៉េត RFA 2019-02-11

សហភាពអឺរ៉ុប នៅថ្ងៃទី ១១ ខែ កុម្ភៈ នេះបានប្រកាសចាប់ផ្តើមនីតិវិធី ព្យួរការអនុគ្រោះពន្ធរបណ្តោះអាសន្ន ក្រោយព្រមានរបបលោក ហ៊ិន ឆែន តាំងពីដើមខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៨ អំពីការចាប់ផ្តើមនីតិវិធីនេះ បើ របបនេះមិនព្រមស្តារសិទ្ធិមនុស្ស និង ប្រជាធិបតេយ្យឡើងវិញ។

សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានរបស់សហភាពអឺរ៉ុប នៅថ្ងៃទី ១១ ខែ កុម្ភៈ បញ្ជាក់ថា បើទោះបី នីតិវិធីព្យួរការអនុគ្រោះពន្ធអ្វីៗទាំងអស់លើកលែងតែសញ្ជាតិ ឬ EBA ពិកម្ពុជានេះ មិនមែនបានន័យថា

សហភាពអឺរ៉ុប នឹងដកការអនុគ្រោះពន្ធនេះភ្លាមៗក៏ដោយ ក៏នៅទីបំផុត
សហភាពអឺរ៉ុបនឹងដកការអនុគ្រោះពន្ធនេះជាស្ថាប័ន ប្រសិនបើបបលោក ហ៊ុន សែន
នៅតែមិនព្រមស្តារសិទ្ធិមនុស្ស និង ប្រជាធិបតេយ្យឡើងវិញ ទៅតាមសំណូមពររបស់សហគមន៍អន្តរជាតិ។

អនុប្រធានស្នងការពាណិជ្ជកម្មសហភាពអឺរ៉ុបអ្នកស្រី ហ្វេដេរីកា ម៉ូហ្គេរីនី (Federica Mogherini) បញ្ជាក់ថា
រយៈពេល ១៨ ខែចុងក្រោយនេះ សហភាពអឺរ៉ុបមើលឃើញនូវស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្ស និង ប្រជាធិបតេយ្យ និង
នីតិវិធីនៅកម្ពុជា ធ្លាក់ចុះដុនដាបខ្លាំងៗ សហភាពអឺរ៉ុប តាមរយៈរដ្ឋមន្ត្រីការបរទេស បានបញ្ជាក់ច្បាស់
ពីជំហររបស់សហភាពអឺរ៉ុបនេះរួចទៅហើយ ថាបើស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននេះ នៅតែមិនប្រសើរឡើង
នោះការបន្តផ្តល់ការអនុគ្រោះពន្ធ នឹងជួបបញ្ហា។ អ្នកស្រីបញ្ជាក់បន្ថែមថា ភាពជាដៃគូផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម
របស់សហភាពអឺរ៉ុបជាមួយកម្ពុជា ត្រូវឈរលើការគោរពសិទ្ធិមនុស្ស និង ប្រជាធិបតេយ្យជាមូលដ្ឋានស្តុល។
ចំណែកឯស្នងការពាណិជ្ជកម្មអឺរ៉ុបអ្នកស្រី សេស៊ីលីយ៉ា ម៉ាមស្ត្រូម (Cecilia Malmström)
បានថ្លែងបញ្ជាក់ក្នុងសេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាននេះដែរ ថាច្បាស់ណាស់ នីតិវិធីព្យួរការអនុគ្រោះពន្ធនៅថ្ងៃនេះ
មិនទាន់ជាសេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយ ដកការអនុគ្រោះពន្ធភ្លាមមែន ប៉ុន្តែនីតិវិធីនេះចាប់ផ្តើមចេញដំណើរហើយ។
អ្នកស្រីសង្កត់ធ្ងន់ថា អ្វីដែលសហភាពអឺរ៉ុប បញ្ជាក់ទៅភាគីកម្ពុជាឲ្យធ្វើតាមនោះ គឺមិនមែនជាការសន្យាខ្យល់ទេ។
អ្នកស្រីបញ្ជាក់ទៀតថា បើកម្ពុជា ចង់បន្តទទួលបានការអនុគ្រោះពន្ធនេះតទៅទៀត កម្ពុជាត្រូវស្តារសិទ្ធិមនុស្ស និង
ប្រជាធិបតេយ្យឡើងវិញជាចំខាន។

សំណូមពរជាច្រើន ដែលសហភាពអឺរ៉ុបទាមទារឲ្យរបបលោក ហ៊ុន សែន ធ្វើតាម ដើម្បីជាថ្នូរនឹងការបន្ត
ការផ្តល់ការអនុគ្រោះពន្ធពាណិជ្ជកម្មនេះ រួមមាន ដោះលែងប្រធានគណបក្សសង្គ្រោះជាតិលោក កឹម សុខា
ជាបន្ទាន់ និង ដោយឥតលក្ខខណ្ឌ អនុញ្ញាតឲ្យគណបក្សសង្គ្រោះជាតិបើកដំណើរការឡើងវិញដូចដើម
ផ្តល់មុខតំណែងដល់មន្ត្រីក្រុមប្រឹក្សាជាប់ឆ្នោតរបស់គណបក្សសង្គ្រោះជាតិទាំងអស់ឡើងវិញ និង រៀបចំឲ្យ
មានការបោះឆ្នោតឡើងវិញ ដោយសេរី ត្រឹមត្រូវ និង យុត្តិធម៌
ដោយមានការចូលរួមពីគណបក្សប្រឆាំងពិតប្រាកដជាដើម។

សហភាពអឺរ៉ុប បានជូនដំណឹងទៅរបបលោក ហ៊ុន សែន កាលពីដើមខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៨ ថាសហភាពអឺរ៉ុប
នឹងចាប់ផ្តើមនីតិវិធីព្យួរការអនុគ្រោះពន្ធ នៅខែ កុម្ភៈ នេះ បើរបបនេះ នៅតែចចេសមិនព្រមធ្វើតាមចំណុចអស់
ទាំងនេះ។

ក្រោយការព្រមាននេះ របបលោក ហ៊ុន សែន បានបន្តនូវឥរិយាបថខ្លះ ដូចជាដោះលែងអ្នកទោសនយោបាយ មន្ត្រីអង្គការសង្គមស៊ីវិល និង អ្នកសារព័ត៌មាន និង បន្តបន្ថយការរឹតត្បិតសិទ្ធិសេរីភាពខ្លះ ចំពោះសហជីពកម្មករ ប៉ុន្តែ ប៉ុណ្ណឹង សហគមន៍អន្តរជាតិ យល់ថាមិនទាន់គ្រប់គ្រាន់ នៅឡើយទេ។

ចាប់ពីចេញសេចក្តីសម្រេចរបស់សហភាពអឺរ៉ុបថ្ងៃនេះ សហភាពអឺរ៉ុប នឹងផ្តើមបើកការត្រួតពិនិត្យ ស៊ីជម្រៅមួយសម្រាប់រយៈពេល ៦ ខែ។ បន្ទាប់មក បីខែតទៅមុខទៀត ស្ថាប័ននេះ នឹងចេញរបាយការណ៍ អំពីការវិវត្តនៃស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្ស និង ប្រជាធិបតេយ្យនៅកម្ពុជា។ ចុងក្រោយសហភាពអឺរ៉ុប នឹងសម្រេចជាស្ថាប័ន ក្នុងការដកការអនុគ្រោះពន្ធនេះ។

ភ្លាមៗក្រោយការប្រកាសដំណឹងនេះ របបលោក ហ៊ុន សែន តាមរយៈទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី បាន បង្ហាញសារតាមហ្វេស៊ីបុក ដោយភ្ជាប់មកនូវសេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់របបនេះ និងបញ្ជាក់ថា ជាការរម្ងឹកអំពីជំហរ របស់ខ្លួន តបទៅនឹងសហភាពអឺរ៉ុប។ សេចក្តីថ្លែងការណ៍ចាស់នេះ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៨ រៀបរាប់ អំពីការសោកស្តាយ ចំពោះការសម្រេចចិត្តរបស់សហភាពអឺរ៉ុប និង ចាត់ទុកការវាយតម្លៃរបស់ស្ថាប័នដែលមាន ២៨ ប្រទេសនេះ ថាលម្អៀង។ របបលោក ហ៊ុន សែន ការពារចំណាត់ការរម្ងឹកគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ ថាជាការត្រឹមត្រូវ និង ប្រាប់ទៅសហភាពអឺរ៉ុបវិញថា បើនៅតែដកការអនុគ្រោះពន្ធពីកម្ពុជាមែន នោះកម្ពុជានឹង នៅតែបន្តប្តេជ្ញាតាំងចិត្តកាន់តែមុតមាំថែមទៀត ការពារ និង រក្សាចំណាត់ការ ដែលខ្លួនអះអាងថាត្រឹមត្រូវ និង ស្របច្បាប់ ស្របពេលដែលសហគមន៍អន្តរជាតិ ប្តោលទោស និង ដាក់ទណ្ឌកម្មជុំទិសនេះ។

អ្នកវិភាគ មន្ត្រីសិទ្ធិមនុស្ស និង ប្រធានសហជីពកម្មករជាច្រើន បានព្រមានរបបលោក ហ៊ុន សែន ជាហូរហែមកហើយ ថាបើរបបនេះ នៅតែចចេស មិនព្រមស្តារសិទ្ធិមនុស្សឡើងវិញ កម្ពុជាចៀសមិនផុតពីបាត់បង់ការអនុគ្រោះពន្ធផ្នែកពាណិជ្ជកម្មនេះ។ មជ្ឈដ្ឋានទូទៅ រួមទាំងតំណាង ថៅកែរោងចក្រ និង អ្នកជំនួញផង ផង សុទ្ធតែមើលឃើញពីផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ លើវិស័យសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ពេលអត់ ការអនុគ្រោះពន្ធនេះ។ ពលរដ្ឋខ្មែររាប់លាននាក់ នឹងធ្លាក់ខ្លួនក្រីក្រ ដោយសារតែវិបត្តិនេះ។